

Otázka: Občanské právo

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Kateřina

Občanské právo

- Upravuje vzájemné vztahy mezi občany navzájem, fyzickými a právnickými osobami a mezi nimi a státem
- Základním pramenem je občanský zákoník
- stanovuje pravidla vlastnických poměrů a vztahy vyplývající z práva na ochranu osobnosti

Občanskoprávní vztahy

- Účastníky jsou FO i PO, také stát
- Předmětem jsou věci, práva a majetkové hodnoty
 - 1) věci hmotné - věci, které vlastník může užit (dům, auto, chata) - movité x nemovité, spotřebitelné x opotřebitelné, dělitelné (obilí) x nedělitelné (auto)
 - 2) věci nehmotné - věci, které vlastník užívá, ale nemůže je fyzicky použít (akcie, dividendy)
- Majetkem osoby jsou její hmotné věci a majetková práva k nehmotným věcem

Vlastnické, dědické a závazkové právo

- Vlastnická práva

- vztahy k věcem, zejména právo vlastnické, práva držby a věcná práva k věcem cizím (zaručuje vlastníkovu oprávnění předmět držet užívat a nakládat s ním, vyvlastnit lze na výjimečných okolnostech)
- vlastnické právo používá nejvyšší právní ochrany
- nabytí vlastnického práva:
 - 1) smlouvou
 - 2) děděním
 - 3) darováním
 - 4) rozhodnutím státního orgánu (např. zrušení spoluvlastnictví)
- spoluvlastnictví - společné vlastnictví dvou a více osob (podílové - každý vlastník má určitý podíl, bezpodílové - oba mají stejný podíl (manželství))

- Dědická práva

- dědické právo řeší přechod majetku zemřelé osoby na pozůstalé
- dědíme: 1) ze závěti 2) ze zákona
- závět může napsat člověk vlastní rukou a podepsat nebo v přítomnosti dvou svědků nebo notářského zápisu
- dědické skupiny:
 - 1) rovným díle (manžel/manželka, děti, děti dětí)
 - 2) rodiče zemřelého - pokud po zemřelém nezůstali děti - a ti, kteří s ním bydleli alespoň 12 měsíců
 - 3) sourozenci - pokud nejsou rodiče
 - 4) prarodiče
- potomka je možné za určitých okolností vydědit:
 - 1) neposkytnul-li potřebnou pomoc v nemoci nebo ve stáří
 - 2) neprojevuje-li zájem
 - 3) byl-li odsouzen pro úmyslný trestný čin nejméně na rok
 - 4) vede-li trvale nezřízený život

- Závazkové právo

- vzniká z právního úkonu, zejména ze smluv
- druhy smluv: kupní smlouva, darovací s., s. o dílo, s. o půjčce, s. o výpůjčce, nájemní s., s. o úschově, s. o ubytování, s. o přepravě osob a nákladů, s. o vkladu, pojistná s., cestovní s., pracovní s.

- Občansko-správní řízení
- práva a povinnosti vyjádřené v občanském zákoníku mohou být právně vynutitelná
- k tomuto slouží občanské soudní řízení, což je právem upravený postup při rozhodování v soukromoprávní oblasti
- upravuje je soudní řád
- řízení se zahajuje na základě podání žaloby
- účastníci: navrhovatel (žalobce), odpůrce (žalovaný)
- návrh musí obsahovat: jméno, adresu žalobce i žalovaného, vylíčení skutečnosti, návrh důkazů, formulaci toho čeho chce žalobce dosáhnout

- zásady občanského soudního řízení:

- 1) zásada dispoziční - soud rozhoduje o návrhu tak, jak jej žalobce uplatnil
- 2) důkazní povinnosti - mohou navrhnout oba účastníci
- 3) každý účastník má možnost se vyjádřit
- 4) náklady řízení nesou účastníci
- 5) soud rozhoduje rozsudkem